

מבט לאיראן

29 בספטמבר 2022 – 20 באוקטובר 2022

עורך: ד"ר רז צימט

במוקד אירועי השבוע

- ◀ סוריה הביעה תמיכה באיראן על רקע המחאות הנמשכות במדינה. בפגישה עם שגריר איראן בדמשק אמר שר החוץ הסורי, כי ארצו ניצבת לצד המשטר האיראני ומתנגדת להתערבות זרה בענייניה הפנימיים.
- ◀ שר התחבורה והפיתוח העירוני האיראני ביקר בראשית אוקטובר 2022 בסוריה ונפגש עם בכירי הממשלה כדי לדון עימם בהרחבת שיתוף הפעולה בין המדינות בתחומי הבינוי והתחבורה. עם זאת, בכיר בענף הבינוי האיראני אמר על רקע הביקור, כי אין כל התקדמות במימוש פרויקטים משותפים לאיראן ולסוריה בתחום זה וכי תוכניות, שהועלו בעבר להקמת יחידות דיור בסוריה על-ידי חברות איראניות, לא התממשו.
- ◀ ערוץ אופוזיציה סורי דיווח על מינוי מפקד איראני חדש למיליציות הפרו-איראניות הפועלות באזור אלבו כמאל שבמזרח סוריה.
- ◀ האתר נור ניוז, המזוהה עם המועצה העליונה לביטחון לאומי של איראן, הציג את הסכם הגז בין ישראל ללבנון כ"ניצחון נוסף של ההתנגדות" וטען כי תהליך גיבוש ההסכם הוכיח את יכולתו של חזבאללה להבטיח את האינטרסים הלבנונים.
- ◀ איראן בירכה על בחירתו של עבד אללטיף רשיד כנשיאה החדש של עיראק בתום מבוי סתום פוליטי, שנמשך כשנה. ימים ספורים לאחר בחירתו, נפגש שגריר איראן בבגדאד עם הנשיא העיראקי החדש, שהצהיר כי עיראק רואה באיראן שותפה לקידום האינטרסים המשותפים לשתי המדינות.
- ◀ משלחת עיראקית בראשות היועץ לביטחון לאומי הגיעה במחצית אוקטובר 2022 לטהראן כדי לדון בהמשך התקיפות האיראניות בחבל הכורדי בצפון עיראק. בפגישה עם היועץ העיראקי, תבע שר החוץ האיראני מעיראק ומשלטונות החבל הכורדי לפעול נגד "הטרוריסטים" הפועלים באזור.

המעורבות האיראנית בסוריה ובלבנון

- ◀ שר התחבורה והפיתוח העירוני של איראן, רסתם קאסמי (Rostam Ghasemi), הגיע ב-5 באוקטובר 2022 לביקור בן יומיים בסוריה. במהלך ביקורו נפגש השר עם נשיא סוריה, בשאר אסד, ראש הממשלה חסין ערנוס (Hussein Arnous), ועם שרי השיכון, הכלכלה וסחר החוץ ודן עימם בהרחבת שיתוף הפעולה בין שתי המדינות בתחומי הבינוי, השיכון והתחבורה. שר השיכון והעבודות הציבוריות הסורי, סהיל עבד אללטיף (Suhail Abdullatif), אמר בפגישה עם קאסמי, כי בכוונת שתי המדינות להקים חברות בנייה משותפות וליזום פרויקטים לבניית דיור ציבורי. בפגישה עם שר התחבורה הסורי, זהיר ח'זים (Zouhair Khazim), דנו הצדדים

בקידום פרויקטים משותפים בתחום התחבורה היבשתית (לרבות מסילות ברזל), האווירית והימית (אירנ"א, 6-5 באוקטובר 2022).

פגישת שר התחבורה והפיתוח העירוני האיראני עם הנשיא אסד (אירנ"א, 6 באוקטובר 2022).

◀ על רקע ביקור שר התחבורה והפיתוח העירוני בסוריה, אמר יו"ר ארגון הבנאים במחוז טהראן, אירג' רהבר (Iraj Rahbar), כי אין כל התקדמות במימוש פרויקטי הבינוי המשותפים לאיראן ולסוריה. בריאיון לסוכנות הידיעות אילנ"א (10 באוקטובר 2022) אמר רהבר, כי קיימות בעיות רבות המונעות את מימוש התוכניות, שהועלו בעבר להקמת עשרים אלף יחידות דיור בסוריה על-ידי חברות איראניות. הוא ציין, כי אחת הבעיות המרכזיות היא סירובה של סוריה לספק לאיראן מכתבי ערבויות לטובת תוכניות אלה, מה שמעיד על העדר רצון מצדה לאפשר לחברות איראניות להשתתף בשיקום המדינה. בעיות נוספות קשורות, לדבריו, לסנקציות הכלכליות המונעות העברת כספים בין המדינות, לעובדה שאיראן אינה מחויבת לתקנות ארגון FATF, כוח המשימה הבינלאומי למאבק בהלבנת הון ומימון טרור, ולקשיים בהסדרת העברתם של חומרי בניין מאיראן לסוריה דרך נמל לאד'קיה.

◀ שגריר איראן בסוריה, מהדי סבחאני (Mehdi Sobhani), נפגש ב-13 באוקטובר 2022 עם שר החוץ הסורי, פיצל מקדאד (Faisal Mekdad). על רקע המחאות הנמשכות באיראן אמר מקדאד, כי ארצו ניצבת לצד המנהיג, הממשלה והעם באיראן ומתנגדת לכל התערבות זרה בענייניה הפנימיים (איסנ"א, 14 באוקטובר 2022).

פגישת שר החוץ הסורי עם שגריר איראן בדמשק (איסנ"א, 14 באוקטובר 2022).

◀ ערוץ החדשות הסורי האופוזיציוני צדא אלשרקיה דיווח (6 באוקטובר 2022), כי אלחאג' חסין מונה כמפקד המיליציות הפרו-איראניות באזור אלבו כמאל שבמזרח סוריה במקומו של אלחאג' עסכר. על-פי דיווח זה, המפקד האיראני החדש שימש במגוון תפקידים באזור דיר א-זור, לרבות סגן מפקד המיליציות במחוז ומפקד מחנות האימונים באזור.

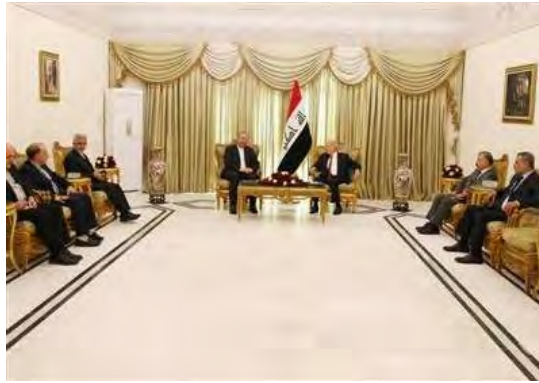

אלחאג' חסין (מסומן בתמונה) (צדא אלשרקיה, 6 באוקטובר 2022).

◀ האתר נור ניוז, המזוהה עם המועצה העליונה לביטחון לאומי באיראן, הציג את הסכם הגז בין ישראל ללבנון כ"ניצחון נוסף של ההתנגדות". במאמר פרשנות (14 באוקטובר 2022) נכתב, כי תהליך גיבושו של הסכם זה שב והוכיח את יכולתה של "ההתנגדות" ללבנון להבטיח את האינטרסים של מדינה זו. עמדותיו הנחרצות של חזבאללה אילצו את "המשטר הציוני" להכיר בזכויותיה ההיסטוריות של לבנון והתנהגותו המקצועית - אך העוצמתית - של הארגון שימשה כתמיכה החזקה ביותר בממשלת לבנון במהלך המשא ומתן על הגבול וזכויות העם הלבנוני.

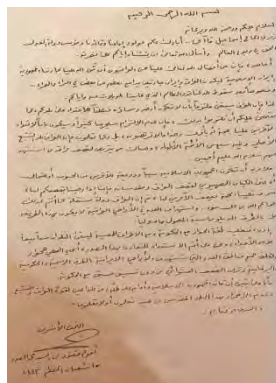
המעורבות האיראנית בעיראק

◀ נשיא איראן, אברההים ראיסי, בירך את עבד אללטיף רשיד (Abdul Latif Rashid), על בחירתו כנשיא עיראק. באיגרת לנשיא הנבחר הביע נשיא איראן תקווה, כי ממשלה חדשה בעיראק תצעיד את המדינה לצמיחה ולשגשוג ותרחיב את הקשרים בין שתי המדינות. ראיסי הדגיש, כי איראן תמכה תמיד בתהליך פוליטי המבוסס על הצבעת העם ופעלה להרחבת קשרי האחוה עם עיראק. הוא איחל לנשיא הנבחר הצלחה בתפקידו (איסנ"א, 13 באוקטובר 2022). הפוליטיקאי הכורדי עבד אללטיף רשיד נבחר ב-13 באוקטובר 2022 לתפקיד נשיא עיראק על ידי הפרלמנט העיראקי והטיל את המנדט להרכבת הממשלה על מחמד שיאע אלסודאני (Mohammed Shia' al-Sudani). ב-16 באוקטובר 2022 נפגש שגריר איראן בבגדאד, מחמד כאט'ם אל-י צאדק (Mohammad Kazem Al-e Sadegh), עם הנשיא החדש (איסנ"א, 16 באוקטובר 2022). השגריר בירך את רשיד על בחירתו כנשיא והדגיש את תמיכת איראן בלכידותה וביציבותה של עיראק. הנשיא הנכנס אמר, כי עיראק רואה באיראן שותפה לקידום האינטרסים של שתי המדינות.

פגישת שגריר איראן בבגדאד עם נשיא עיראק הנכנס (תסנים, 16 באוקטובר 2022).

◀ מקורות עיראקים פרסמו ב-7 באוקטובר 2022 את תוכנו של מכתב, ששלח ראש זרם אלצדר, מכתבצ'א אלצדר, ב-18 במרץ 2022 למפקד כוח קדם של משמרות המהפכה, אסמאעיל קאא'ני, ובו הזהיר מפני השלכות התקיפות האיראניות הנמשכות בחבל הכורדי שבצפון עיראק. המכתב נשלח בעקבות שיגור טילים בידי איראן לעבר העיר ארביל בלילה שבין ה-12 ל-13 במרץ 2022. משמרות המהפכה קיבלו אחריות ליירי לעבר "בסיס ציוני" בחבל הכורדי. במכתבו ציין אלצדר, כי עיראק מחויבת למנוע כל שימוש בשטחה לצורך ביצוע תקיפות נגד איראן וכי הפרת ריבונותה בידי איראן עלולה להביך מאוד את עיראק ולספק סיבה למדינות אחרות - בין אם מצפון או מדרום, לרבות "המשטר הציוני" - לתקוף אותה ואת המקומות הקדושים לשיעה. הוא הזהיר, כי אם עיראק תאפשר לאיראן להמשיך ולתקוף בשטחה, עלול הדבר לשמש תירוץ בידי אחרים לתקוף אותה בעצמם. אלצדר הביע נכונות לקדם דיאלוג בין שתי המדינות כדי להביא לסגירתם של "מרכזי האויב" המשמשים נגד איראן (איסנ"א, 8 באוקטובר 2022).

מכתבו של מכתבצ'א אלצדר לאסמאעיל קאא'ני (איסנ"א, 8 באוקטובר 2022).

◀ עיתוי פרסום המכתב קשור לתקיפות שביצעה לאחורנה איראן נגד מרכזים ויעדים של המחותרת הכורדית בצפון עיראק. משרד החוץ העיראקי גינה תקיפות אלה, שבוצעו על רקע גל המחאה שפרץ באיראן בעקבות מותה של הצעירה (ממוצא כורדי) מהסא אמיני במחצית ספטמבר 2022.

◀ משלחת עיראקית בראשות היועץ לביטחון לאומי, קאסם אלאערג'י (Qasim al-Araji), הגיעה ב-15 באוקטובר 2022 לטהראן כדי לדון בתקיפות האיראניות בחבל הכורדי בצפון עיראק. במשלחת השתתף גם ריבר אחמד (Rebar Ahmed), שר הפנים בחבל הכורדי. במהלך הביקור נפגשה המשלחת עם שר החוץ

האיראני, חסין אמיר עבדאללהיאן (Hossein-Amir Abdollahian). עבדאללהיאן אמר לחברי המשלחת, כי על עיראק לפעול נגד "הטרוריסטים" הפועלים בחבל הכורדי. הוא ציין, כי איראן תומכת בעיראק חופשית ועצמאית, אך לא תסבול את המשך נוכחותם של "טרוריסטים" בכורדיסטאן ואת פעילותם נגד ביטחונה (תסנים, 15 באוקטובר 2022). ב-11 באוקטובר 2022 נפגש שר החוץ העיראקי, פואד חסין (Fuad Hussein), עם חברי הוועדה ליחסי חוץ בפרלמנט העיראקי ואמר, שעיראק תגיש מחאה לאו"ם בנושא התקיפות האיראניות ותדרוש לשים קץ להפרות ריבונותה מצד איראן ותורכיה. בתוך כך, דובר משרד החוץ האיראני, נאצר כנעאני (Nasser Kanani), אמר במסיבת העיתונאים השבועית שלו, כי איראן נאלצה לתקוף בצפון עיראק, לאחר שכל פנייתיה בנוגע לפעילות הנמשכת של "קבוצות הטרור" הפועלות באזור לא נענו. הוא הדגיש, כי איראן מכבדת את ריבונותה ולכידותה הטרטוריאלי של עיראק, אך מצפה שעיראק לא תאפשר שימוש בשטחה לפגיעה בביטחונה הלאומי של איראן (איסנ"א, 12 באוקטובר 2022).

◀ שגריר איראן בעיראק, מחמד כאט'ם אל-י צאדק, נפגש ב-14 באוקטובר 2022 עם ראשי שבטי הדלים (Dulaym), השבטים הבדואים במחוז אלנבאר במערב עיראק. בציין בחשבון הטוויטר שלו (14 באוקטובר 2022) הודה השגריר לראשי השבטים על קבלת הפנים לה זכה וציין, כי מצא אותם נחויים לשמור על האחדות בקרב המוסלמים. ביקור השגריר נערך לרגל "שבוע האחדות האסלאמית", המצוין באיראן בין שני תאריכי יום הולדתו של הנביא מוחמד, האחד לפי המסורת הסונית והשני לפי המסורת השיעית.

ביקור שגריר איראן בעיראק במחוז אלנבאר
(חשבון הטוויטר של השגריר, 14 באוקטובר 2022).